

sci-conf.com.ua

**TOPICAL ISSUES
OF THE
DEVELOPMENT OF
MODERN SCIENCE**

**Abstracts of I International
Scientific And Practical Conference
September 18-20, 2019**

**SOFIA
2019**

TOPICAL ISSUES OF THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENCE

Abstracts of I International Scientific and Practical Conference

Sofia, Bulgaria

18-20 September 2019

Sofia, Bulgaria

2019

UDC 001.1
BBK 91

The 1st International scientific and practical conference “Topical issues of the development of modern science” (September 18-20, 2019) Publishing House “ACCENT”, Sofia, Bulgaria. 2019. 293 p.

ISBN 978-619-93537-5-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Topical issues of the development of modern science. Abstracts of the 1st International scientific and practical conference. Publishing House “ACCENT”. Sofia, Bulgaria. 2019. Pp. 21-27.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

Dessislava Iosifova, VUZF University, Bulgaria

Aleksander Aristovnik, University of Ljubljana, Slovenia

Efstathios Dimitriadi, Kavala Institute of Technology, Greece

Eva Borszeki, Szent Istvan University, Hungary

Fran Galetic, University of Zagreb, Croatia

Goran Kutnjak, University of Rijeka, Croatia

Janusz Lyko, Wroclaw University of Economics, Poland

Ljerka Cerovic, University of Rijeka, Croatia

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia

Marian Siminica, University of Craiova, Romania

Mirela Cristea, University of Craiova, Romania

Olga Zaborovskaya, State Institute of Economics, Russia

Peter Joehnk, Helmholtz - Zentrum Dresden, Germany

Zhelio Hristozov, VUZF University, Bulgaria

Toma Sorin, University of Bucharest, Romania

Velizar Pavlov, University of Ruse, Bulgaria

Vladan Holcner, University of Defence, Czech Republic

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: sofia@sci-conf.com.ua

homepage: sci-conf.com.ua

©2019 Scientific Publishing Center “Sci-conf” ®

©2019 Publishing House “ACCENT” ®

©2019 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

1.	НАУЕВСЬКА М. Ю., БОУКО В. В., БАРКОВСЬКА М. В., КЛИМУК А. В. PERSPECTIVE METHODS TO PREVENT THE SPREAD OF SYPHILIS DISEASE IN THE CHERNIVTSI OBLAST.	7
2.	МАЛЬЦЕВА А. М. ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКОГО РІШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ.	15
3.	ОРХОВСЬКА Л. А. ГЛОКАЛІЗАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.	22
4.	ПАШКЕВИЧ Л. А. СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ.	28
5.	ПЕРЕРВА В. В. ОПТИМІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ АКТИВНОГО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ.	36
6.	ПОБЕРЕЖНИЙ О. В. МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.	41
7.	РУБАН Д. В., ВІНОГРДОВА Н. А., ПЕТУХОВА Е. А., ГОРНОСТАЛЬ С. А. АВТОМАТИЗАЦІЯ РАСЧЕТОВ СИСТЕМИ ВНУТРЕННЕГО ПРОТИВОПОЖАРНОГО ВОДОПРОВОДА В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ.	47
8.	САГАЙДАК Ю. В. ПИТАННЯ ЗАПОЗИЧЕННЯ УКРАЇНОЮ ДОСВІДУ ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНА У СФЕРІ АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.	55
9.	САППА М. М. ХАРКІВСЬКА ШКОЛА ЧЕРВОНИХ СТАРШИН: ЇЇ ВИХОВАНЦІ І ВИКЛАДАЧІ.	59
10.	САППА Н. Н., ПАНИНА Е. А. ХАРЬКОВСКИЙ ИНСТИТУТ БЛАГОРОДНЫХ ДЕВИЦ КАК ВОСПИТАТЕЛЬНОЕ И УЧЕБНОЕ ЗАВЕДЕНИЕ (1812-1932): СЕРБСКАЯ ЭМИГРАЦИЯ.	70
11.	КУРІЛОВ Є. А. РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ КОНТРОЛЮ ЗА ТРАНСВЕРТНИМ ЦІНОУТВОРЕННЯМ.	81
12.	ШВЕД З. В. ЛЕГИТИМАЦІЯ ІДЕНТИЧНОСТІ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.	93
13.	СУБОТА Л. А. СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ.	97
14.	ШКУРАТ І. В. ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.	102
15.	ЮХИМЕНКО Н. Ф. НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.	107

16.	ТЮРИКОВА Е. Н., ТИТИНОВ В. В., ПОГОРЕЛОВ О. А. ПОСТАНОВКА ПРОЕКТНЫХ ЗАДАЧ В СРЕДОВОМ ДИЗАЙНЕ.	115
17.	ХОМИЧ Г. П., ЛЕВЧЕНКО Ю. В., ПЕДЧЕНКО М. Г. ВПЛИВ ІСТОРІЇ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА: КАМЕНІ СПОТИКАННЯ І ПРОПОЗИЦІЇ ЩО ДО ПОЛІПШЕННЯ.	123
18.	ДУБАС Л. Г., ГАЙСТРУК Н. А., ГАЙСТРУК А. Н., СУПРУНОВА Т. В., РУДЬ В. О. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ: «СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПАТОГЕНЕЗУ, ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ДИСТРЕСУ ПЛОДА У ВАГІТНИХ З БАГАТОВОДДЯМ».	127
19.	ОРОХОВСЬКА Л. А. ГЛОКАЛІЗАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ.	146
20.	КРЕЦЬКА Ю. А., ШМИРКО О. С. ПІДГОТОВКА УСПІШНОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ В УНІВЕРСИТЕТІ.	152
21.	ЛАЗУРЕНКО В. В., СТАРКОВА И. В., АЛЕКСЕЕВА С. А. НЕКОТОРЫЕ ОСОБЕННОСТИ ТЕЧЕНИЯ ПОСЛЕРОДОВОГО ПЕРИОДА У ЖЕНЩИН С ГИПОКИНЕЗИЕЙ И ПУТИ ИХ КОРРЕКЦИИ.	158
22.	ZHAZHUKYI I. I. COMPARISON OF FOG COMPUTING AND CLOUD COMPUTING ARCHITECTURE DESIGN PRINCIPLES.	164
23.	VOVK A. YU., KURASHKIN S. F., POPOVA I. A. DEFECTIVE UTITS DETER MINATION OF ASYNCHRONOUS MOTOR DURING PERIODIC DIAGNOSIS.	170
24.	ШУМОВЕЦЬКА С. П. ЗМІСТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ОФІЦЕРА ПРИКОРДОННИКА У ВІЙСЬКОВОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	174
25.	ГБУР З. В. МИХАЛЬЧУК В. М. ДОСВІД РЕФОРМУВАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.	179
26.	КАДОЛ Л. В., ІЛЬЧЕНКО В. О. НОРМАТИВНІ ЗМІНИ ВИЗНАЧЕННЯ ВАРТОСТІ БУДІВНИЦТВА ВИСОТНИХ БУДІВЕЛЬ НА УКРАЇНІ.	190
27.	САФОНОВ Р. А., ЛАЗУРЕНКО В. В., ЛЯЩЕНКО О. А., АСЛАНЯН М. ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДІВ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ПРОЛАПСУ ГЕНІТАЛІЙ У ЖІНОК ПОХИЛОГО ВІКУ.	194
28.	БОРЗЕНКО І. Б., ЛАЗУРЕНКО В. В., ОВЧАРЕНКО О. Б. ЕНДОТЕЛІОПАТІЯ ЯК ФАКТОР ВИНИКНЕННЯ ПЛАЦЕНТАРНОЇ ДИСФУНКЦІЇ.	199
29.	ШОРОХОВ М. М., СУВОРІН О. В., ОЖЕРЕДОВА М. А. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ДОЗУВАННЯ SA(OH) ₂ ТА VA(OH) ₂	204

	НА СТУПІНЬ ОЧИЩЕННЯ CR(VI) - ВМИСНИХ ПРОМИВНИХ ВОД.	
30.	ВАСИЛЕНКО А. Б., ПОЛЬЩИКОВА Н. В. РАЗВИТИЕ АРХИТЕКТУРЫ СТЕПНОЙ И ЛЕСОСТЕПНОЙ ЗОН ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЫ, III В. ДО Н.Э. — IV В. Н.Э.	209
31.	LOKES-KRUPKA T., KANIVETS N., SHATOKHIN P., SHCHERBAKOVA N., BURDA T. THE BREED TENDENSY TO DIABETES MELLITUS FOR DOMESTIC DOGS.	219
32.	ШТИРБУ Ю. Ю., ТЮРИКОВА Е. Н. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ШРИФТОВОЙ КОМПОЗИЦИИ И ИСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЙ СРЕДЫ.	224
33.	НАЛИВАЙКО Л. Р., ФОМІНА Д. О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОБІГАННЯ І ПРОТИДІЇ ГЕНДЕРНО ОБУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ.	230
34.	КОРЖИК Н. А. СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕКАХ УКРАЇНИ.	239
35.	ЄРМОЛЕНКО Т. І., ШАПОВАЛ О. М., ЧОРНА Н. С. МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ГУСТОГО ЕКСТРАКТУ З КОРНЕПЛОДІВ МОРКВИ В ЛІКУВАННІ ОПІКОВИХ РАН ШКІРИ.	244
36.	ЧУБ І. А., МИХАЙЛОВСЬКА Ю. В. ІЄРАРХІЧНА СТРАТЕГІЯ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІЇ РЕГІОНУ.	249
37.	КОНОВАЛЕНКО А. С. ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ЧИННИКІВ МАКРОСЕРЕДОВИЩА РИНКУ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ НА СПОЖИВЧУ ПОВЕДІНКУ ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ.	255
38.	СКРИПНИК Л. М. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ ДІЯЛЬНІСНОГО НАВЧАННЯ ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ ДЖ .ДЬЮЇ.	261
39.	БОНДАРЕНКО В. В. СТУДЕНТСЬКІ ПРОЕКТИ – В ЖИТТЯ.	269
40.	КАРВАЦЬКА Н. С., КАУНЕЙ Т. Г. ЕТІОПАТОГЕНЕТИЧНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ РОЗВИТКУ ПСИХІЧНИХ РОЗЛАДІВ У ЧОЛОВІКІВ КЛІМАКТЕРИЧНОГО ВІКУ.	278
41.	МАНЬКО А. М. ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ СПЕКТР ПРОЗИ, ПУБЛІЦИСТИКИ ТА МЕМУАРІВ ІВАНА НИЗОВОГО.	284

**ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ЧИННИКІВ МАКРОСЕРЕДОВИЩА РИНКУ
ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ НА СПОЖИВЧУ ПОВЕДІНКУ ДІТЕЙ
ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Коноваленко Анастасія Сергіївна,

к.е.н., доцент кафедри маркетингу,

Таврійський державний агротехнологічний

Університет ім. Д. Моторного

Анотація: У статті розглянуто ключові тенденції зміни культурного середовища ринку продуктів харчування та пов'язаною з цим діяльністю закладів громадського харчування. Охарактеризовано вплив зміни культурних чинників зовнішнього макромаркетингового середовища ринку продуктів харчування на споживчу поведінку дітей шкільного віку.

Ключові слова: маркетинг, ринок продуктів харчування, макросередовище, поведінка споживача, культура, культурні чинники.

Стан ринку продуктів харчування для дітей та підлітків характеризується впливом факторів мікро- та макромаркетингового середовища. Мінливість стану зовнішнього середовища обумовлює необхідність адаптувати обрану підприємствами та організаціями стратегію відповідно до змін, що відбуваються у макро- та мікрооточенні [1, с. 28]. Взаємодія суб'єктів господарювання із макромаркетинговим середовищем ускладнена тим, що ринкові структури не мають важелів впливу на макрооточення, а можуть лише підлаштовувати власну діяльність під його стан. До основних факторів

макромаркетингового середовища відносять наступні групи чинників: демографічні, економічні, природно-екологічні фактори, науково-технічні, політико-правові, соціально-культурні, політико-правові [2, с. 199]. З огляду на специфіку ринку продуктів харчування для дітей шкільного віку, є доцільним здійснення аналізу впливу соціально-демографічних та культурних чинників як окремих груп. Якщо соціально-демографічні зміни суспільства є відображенням норм та характеризують зміни складу населення за різними категоріями (вікові, національні аспекти, рівня освіти, доходів, споживчих переваг тощо) правові [3, с. 118]. З метою оцінки культурних чинників ринку продуктів харчування для дітей шкільного віку, необхідно визначити ключові тенденції ринку з метою подальшої оцінки потенційних можливостей та загроз для стратегічного планування [4, с. 266].

Розглядаючи культурні чинники, що впливають на створення умов для розвитку ринку продуктів харчування для дітей, слід визначити сутність поняття культури та пов'язане із культурою поняття етики з огляду їх застосування в економічній сфері та у сфері харчування населення.

Культуру (лат. Culture — «обробіток», «обробляти») слід розглядати як певний набір правил суспільства, який склався історично та сприяє його збереженню та гармонізації [5, с. 214]. Поняття «етика» (лат. ethica < дав.-гр. ἠθική, утворене від грец. ἠθος — «звичай») розкриває у широкому розумінні як науку, що вивчає мораль, суспільні норми поведінки, звичаї [6, с.381].

Культурні чинники відображають сталі норми суспільства, зміни у цьому середовищі відбуваються час від часу та повільно. Головні людські цінності та чесноти залишаються незмінними та стабільними протягом усього часу існування людства, такі, як цінність життя, свободи, порядність, шанування батьків, турбота про дітей, чесність тощо. Однак, прискорення НТП, розвиток інформаційних технологій, прискорення обміну інформацією обумовлюють й радикальні зміни культурних аспектів повсякденного життя, у тому числі – культури харчування людей.

Тривалий час в Україні у радянські часи та роки становлення української державності населення відчувало дефіцит звичайних продуктів харчування, тож було складно говорити про культуру харчування, а тим більше про уподобання українців відвідувати заклади громадського харчування. На сьогодні ж час від часу харчування за межами дому та відвідування закладів громадського харчування стає традиційним для більшості українських родин та стає культурною нормою.

Споживачі висувають все більш високі умови до якості продуктів харчування для дітей, які відповідали б віковим особливостям дитячого організму. У 2011-2014 роках спостерігалось суттєве зростання обсягів реалізації продуктів для дитячого харчування. Це відбувалось паралельно із зростанням вимог населення щодо якості дитячого харчування для дітей віком до трьох років. У той період для батьків ціна перестала бути вирішальним чинником, поступившись місцем таким факторам: склад продукту, безпечність споживання, відповідність віковим особливостям організму, гіпоалергічність, натуральність складників, харчова цінність, насиченість продуктів вітамінами та мінеральними речовинами [7, с. 72].

Українські споживачі віддають перевагу продуктам вітчизняного виробництва, тож врахування українськими виробниками уподобань населення має стати фактором досягнення більш високого рівня задоволення споживчих очікувань та фактором посилення конкурентноздатності вітчизняних виробників [10]. Так, у період 2011-2016 рр. частка імпортного дитячого харчування зменшилась з 40% до 17,4 % [11].

Культура харчування дітей та підлітків й надалі буде змінюватись під впливом існуючих тенденцій розвитку мережі закладів громадського харчування: розповсюдження кулінарної мультикультурності, зростання вимог до зручності упакування, підвищення відповідального ставлення до утилізації відходів, популярність споживання продуктів локального виробництва, прагнення різноманіття, збільшення числа людей, що відмовляються від

вживання окремих категорій продуктів за власними переконаннями, поширення споживання функціональної їжі тощо.

Експерти зазначають збільшення на ринку харчування в Україні чисельності закладів громадського харчування категорій «street-food», «fast food», «to go», набуття ними більшої популярності, що формує нові культурні норми харчування та спричиняє подальше зростання частки закладів подібного формату. Паралельно з тим спостерігається тенденція популяризації здорової їжі, правильного харчування, свідомого вибору продуктів харчування у відповідності до потреб організму, заміна жирів тваринного походження на рослинні, збереження корисних речовин в ході термічної обробки, споживання натуральних продуктів, контроль складу продуктів харчування та якості інгредієнтів. Одним з таких напрямів є популяризація споживання низькокалорійних продуктів харчування як напрям профілактики зайвої ваги та погіршення стану здоров'я [12]. За результатами проведеного опитування українських школярів, майже 70% дітей обох статей назвали прагнення зберегти здоров'я, гарну зовнішність та нормальну вагу є тими чинниками, що можуть стимулювати їх до переходу до «здорового» раціону та дотримання рекомендацій фахівців з раціонального харчування.

Культура харчування трансформується під впливом набуття популярності споживання органічних продуктів харчування та поширенню інформації щодо впливу органічних продуктів на стан здоров'я людини.

Забезпечення належних умов для зростання здорового нового покоління громадян є стратегічним завданням кожної держави. Статті 1-4 Конвенції про права дитини від 1989 р. стверджують пріоритет захисту інтересів дітей, а ст. 18-27 Конвенції зазначають обов'язок держави надавати допомогу батькам і законним опікунам, а також забезпечувати права дітей на охорону здоров'я, соціальне забезпечення та гідний рівень життя, що відповідає потребам їх розвитку [13]. Відповідно до ст. 31, 32 Цивільного кодексу України малолітні діти віком до 14 років отримують часткову цивільну дієздатність, отримують

можливість укласти дрібні побутові угоди [14], що дає їх можливість ставати повноправними учасниками цивільно-правових відносин, приймати рішення щодо вибору продуктів харчування у роздрібній мережі, купувати продукти харчування та споживати їх. Фактично, малолітні діти стають безпосередніми учасниками ринкових відносин та потрапляють під маркетинговий вплив виробників продуктів харчування, закладів громадського харчування, ритейлу тощо. Це підвищує необхідність посилення етичної складової бізнес-активності суб'єктів господарювання та контролю з боку держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кулиш Т.В. Исследование макромаркетинговой среды при формировании стратегии развития предприятий / Т.В. Кулиш. - 2018. - http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/5471/1/ilovepdf_com-26-30.pdf

2. Луцій О.П., Васюткіна Н. В. Маркетингові дослідження ринку продуктів харчування: організаційно-методичний аспект діяльності суб'єктів господарювання/ О. П. Луцій, Н. В. Васюткіна / Європейський ун-т. - К.: Видавництво Європейського ун-ту, 2015. – 224 с.

3. Легеза Д. Г. Влияние маркетинговых факторов на конкурентоспособность предприятий Украины / Д.Г. Легеза // Вестник КНУ им.Ж.Баласагына, 2015. — №2. — С. 115-127. Режим доступа: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/5727/1/2-115-127.pdf>

4. Марчук А.О. Вплив факторів маркетингового середовища на ринок молока та молочних продуктів дитячого харчування / А.О.Марчук // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки) – 2018. – № 2 (37). – Ч. 2. – С.263-274. <https://drive.google.com/file/d/1lhIHipss1EK1caJFU7RrsjpaEo6fNzkv/view>

5. Тофтул М. Г. Сучасний словник з етики: Словник. — Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. — 416 с. — ISBN 978-966-485-156-2

6. Етика // Юридична енциклопедія : [в 6-ти т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 2 : Д — Й. — 744 с. — ISBN 966-7492-00-8.

7. Дутка І. В. Тенденції розвитку ринку дитячого харчування в Україні / І.В. Дутка, О.І. Хоменко, Н.В. Геселева // Вісник КНУТД. Серія «Економічні науки». — 2015. — №4 (89). — С.70-74.

10. Дідченко Ю.О. Дослідження ринку дитячих товарів в Україні [Електронний ресурс] / Ю.О.Дідченко, Н.В. Юдіна // Актуальні проблеми економіки та управління: збірник наукових праць молодих вчених, Вип. 12. Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/24655>

11. Волошина М. Аналіз ринку дитячих товарів 2017 Україні [Електронний ресурс] / М. Волошина // Режим доступу: <https://koloro.ua/blog/issledovaniya/Analiz-rynka-detskich-tovarov.html>.

12. Гірняк Л.І. СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ /РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ / Л.І. Гірняк, В.А. Глагола // Економіка та управління підприємствами. – 2018. – С. 71-76. http://market-infr.od.ua/journals/2018/16_2018_ukr/13.pdf

13. Конвенція про права дитини 1989 // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2001. — Т. 3 : К — М. — 792 с.

14. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>